

Tværtimod fastslog dommen, at de tilbageholdte har ret til at få deres sag domstolsprøvet. Højesteretsdommen har vidtrækkende principiel karakter.

Siden har det da også vist sig, at den har været startskuddet til en stribe sager, der nu verserer i det amerikanske retssystem, bl.a. konkludere en amerikansk domstol i slutningen af marts, at de amerikanske myndigheder ikke kunne overflytte 13 tilbageholdte fanger fra Guantánamobasen uden forudgående at have underrettet domstolene herom og samtidig give deres advokat mulighed for at anfægte overflytningen.

Henset til, at der i et stort omfang er tale om verserende sager, giver det sig selv, at jeg ikke kan kommentere hverken indholdet eller forløbet af disse. At sagerne er rejst ved domstolene, bekræfter den tiltro, som jeg har til det amerikanske retssystem.

Med hensyn til fangemishandling er det værd at hæfte sig ved, at den amerikanske regering offentligt har erkendt, at dette har fundet sted, og har taget afstand fra det. USA har endvidere for sikret, at skyldige i overgreb på tilbageholdte vil blive retsforfulgt.

I den forbindelse har jeg noteret mig, at en række retssager er i gang, og at der bl.a. er afsagt lange fængselsdomme over ansvarlige for mishandling af tilbageholdte i Abu Ghraib-fængslet i Irak.

Den amerikanske regering har også iværksat en række væsentlige initiativer med henblik på at få afdækket problemets omfang. Pentagon har nedsat en undersøgelseskommission, som bl.a. har undersøgt forholdene i Abu Ghraib-fængslet. Undersøgelsen mundede ud i den såkaldte Churchrapport, der blev offentliggjort i resuméform i sidste måned. Rapporten søger at afdække, i hvilket omfang det amerikanske forsvarsministeriums retningslinjer er årsagen til fangemishandlingerne. Den konkluderede, at der ikke var nogen forbindelse mellem godkendte forhørsteknikker og fangemishandlinger.

Rapportens konklusioner har været ivrigt debatteret, herunder i den amerikanske Kongres, som den 10. marts i år gennemførte en høring i Senatets forsvarsudvalg om rapporten. På baggrund af høringen stod det klart, at den amerikanske Kongres agter at følge denne sag.

På det seneste har spørgsmålet om overgivelse – rendition – af fanger i amerikansk varetægt til afhøring i lande, der kan forventes at anvende tortur, været i fokus. Jeg hæfter mig her ved, at

præsident Bush har udtalt, at man i forbindelse med overgivelse af tilbageholdte til deres hjemlande modtager løfte om, at de tilbageholdte ikke vil blive udsat for tortur.

Jeg kan desuden oplyse, at USA er medforlagsstiller til den torturrevolution, som Danmark i år fremlagde for FN's Menneskerettighedskommission, og som jeg er glad for at kunne sige til Folketinget blev vedtaget for mindre end 2 uger siden, nemlig den 18. april.

Resolutionen opfordrer alle stater til ikke at udlevere, udvise, hjemsende eller på anden måde overføre nogen til et land, hvor der er vægtige grunde til at antage, at han eller hun vil blive udsat for tortur.

Der har ligeledes været fokus i medierne på sager, hvor terrorismetænkte angiveligt skulle være tilbageholdt, bl.a. i Bosnien og Pakistan, dvs. uden for rammerne af en væbnet konflikt, og efterfølgende oversendt til USA med henblik på tilbageholdelse på Guantánamobasen.

Jeg kender kun til disse påståede sager, der allerede har fået tilnavnet omvendt rendition, fra medierne, og har derfor ikke kendskab til de nærmere omstændigheder. Derfor vil jeg afstå fra at kommentere dem yderligere. Jeg kan dog oplyse, at det er regeringens holdning, at sådanne anholdelser, ligesom det gælder alle andre aspekter af tilbageholdelse af mistænkte, bør ske med behørigt hensyn til alle relevante retssikkerhedsgarantier.

Sammenfattende vil jeg igen understrege, at regeringen lægger stor vægt på overholdelsen af den humanitære folkeret.

Jeg har tillid til det amerikanske retssystem og den amerikanske regerings håndtering af spørgsmålet om behandlingen af fanger i USA's varetægt og andre spørgsmål om overholdelse af den humanitære folkeret. Regeringen vil fortsætte dialogen med USA og vil også i fremtiden rejse konkrete spørgsmål om USA's overholdelse af den humanitære folkeret, hvor dette måtte være relevant.

Kl. 10.25

Forhandling

Frank Aaen (EL):

USA har lagt sig ud med centrale menneskerettigheder og centrale aftaler inden for international humanitær ret. Genèvekonventionerne, FN's menneskerettighedskonvention, konvention mod tortur, Den Internationale Straffedomstol